

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve:
 Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
 Fél évre 5 „ Egy szám — „ 5 „
 Előfizetési pénz s minden közlemény:
 főpénz, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
 Előfizethetni helyben:
 TELEGDÍ K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a szerkesztőségnél, Egyébütt a postahivatalok útján.

Hirdetési díj:
 Ötásbós petitorsórt 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű, mint színtan több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
 Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.
 „Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
 Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok nem adhatnak vissza.

szonyok és kávéháztulajdonosoknak!
KÁVÉÁRAI:
 kilónként Bécsből.

MOCCA,	frt 1,60, 1,70.
JAMAICA,	frt 1,20, 1,25, 1,30, 1,35, 1,40.
MENADO,	frt 1,35, 1,40, 1,45, 1,50.
JAVA,	frt 1,20, 1,30, 1,40, 1,45.
CAMPINAS,	frt 1,20, 1,30, 1,35.

gőzön pergelt es őrlt:
 go, Jamaica, Campinas, Bahia, Colombó,
 frt — 90, 1.—, 1.10, 1.20, 1.30.
 ca, Gyöngy, Jáva, ára frt 1.40, 1.60, 1.80, 2.—
 Melnngo,
 t és őrlt) ára frt 1,50, 1,70, 1,80, 2,20.
 a tekintve, ajánljuk a házi szükségletet minél előbb
 eskókban 5 kilónként, a pénz előleges beküldése
 talvánnyal, vagy utánvét mellett történik.

Herskovits & Co.
 Wien, I. Schellinggasse 3.

hirdetés.
 Bagamér vasuti áll-
 ekvő —
 lan tulaj-
 kis hol-
 dohány
 uj évtől
 atik —
 uradalmi
 Nagy-
 Aurél.

A Pain-Expeller
 nagyon jó hatású.
 Kapható Debreczenben: Dr. Rothschnek
 V. gyógyszerész urnál s csaknem minden
 nagyobb városi gyógyszerertárban.

TAVASZI
Férfi öltönyök
gyermek öltönyök,
 tavaszi felöltönyök,
 rendszeren áron alól kaphatók
az által. bazárban
 Debreczen, nagy-várad-utca a megyeház
 mellett

Ugyanott 4000 kötet regény követhető
 árban kapható. Példák:

Abbé A falu lelkésze 3 k. 1 frt 20.
 Beóthy A puszták fia 1 k. 40 kr.
 Cherbulier Egy becsületes asszony törté-
 nete 2 k. 80 kr.
 Dumas A kaméliás hölgy 1 k. 35 kr.
 Eötvös A nővérek 2 k. 80 kr.
 Freitag Kálmár és báró 2 k. 2 frt.
 Gaborian Le Coque ur 2 k. 80 kr.
 Hugó A nevető ember 4 k. 2 frt.
 Jókai Erdély aranykora 2 k. 50 kr.
 Józsa Zsilyomi 1 k. 35 kr.
 Koek A 3 zoknyás leány 1 k. 25 kr.
 Louka A vidék 2 k. 50 kr.
 Harlit Sajat erejéből 3 k. 1.20.
 Nagy Ig. Hajdan és most 2 k. 60 kr.
 Ormos A banya sziklája 2 k. 60 kr.
 Podmanicky A fekete domino 2 k. 70.
 Rózságyi A fertály mágnások 1 k. 40.
 Sand Indianna 1. k. 30 kr.
 Takray Esmond Henrik 2. k. 80.
 Urvary Babérlevelek 1 k. 25
 Vas G. Egy ali-pin 1 k. 80 kr.
 Vértési Világ folyása 1 k. 35 kr.
 Nieland Aberitái 2 k. 70 kr.
 Zsihocke Wolfenbiltheli hercegnő 1 k. 70.
 Könyvjegyzék kívánatra bérmentve
 küldetik.

Vecsey-ház.

A paritás a közös hadseregben.

márcz. 26.
 Semmi intézményünk nem tűn-
 teti ki jellemzőbben a 67-diki kie-
 gyezésnek elégtelenségét Magyaror-
 szág államiságának megvédésére,
 mint a közös hadsereg szervezete.
 1867. óta több intézményün-
 kün történt Magyarország államisá-
 gának, a dualizmusnak látszatára,
 valami változtatás. Még az osztrák
 nemzeti bank is átváltozott külszi-
 nére osztrák-magyarra. Jegyeinek
 egyik oldalán osztrák, akarom mon-
 dani (nem tudom Ausztria államjogi
 viszonyainak megfelelően-e vagy
 nem?) német, másik oldalán ma-
 gyar szöveg hirdeti, hogy az az
 osztrák bank utalványa. Nem nagy
 nyereség az igaz, de a közös had-
 sereg szervezetében idáig még ennyi
 változás sem történt. A közös had-
 seregek sem vezényletben, sem
 jelvényben nem talál kifejezésre
 Magyarország államisága, az Osztrák
 és Magyar monarchia dualiz-
 musa. A hadsereg maradt egységes,
 mint volt Bach-Smerling idejében
 és amint kívánta azt egykor Jel-
 lasich!

1867. óta az alkotmányos élet-
 nek tizenegyedik éve köszönt be.
 Es ez az idő még kevés volt arra,
 hogy a közös hadsereg a dualiz-
 musnak megfelelően osztrák és ma-
 gyarrá tétel, hogy a paritás erre
 a hadsereg szervezetében, vezényle-
 tben érvényre juttatott, hogy a
 közös hadseregnek magyar része
 magyar vezényszó alá helyeztetett
 volna. Pedig ezen jog nincs feladva
 az 1867. XII. t. cikkben és aki a
 67-es alapot elégségesnek tartja
 Magyarország államiságának meg-
 védésére, annak érvényesíteni kel-
 lett volna a dualizmust minden irány-
 ban, annak keresztül kellett volna
 vinni a hadseregnek az alkotmány
 keretébe való beleillesztését, mert
 az azon kívül álló katonai hatalom,
 állam az államban, a modern állam
 eszméjével össze nem egyeztethető.
 Ennek keresztül vitele lett volna a
 67-es alapnak hazafias védelme.

Mindebből azonban semmi sem
 történt. A tértelenség erős bizonyi-
 téka annak, hogy a 67-es alap és
 az azon álló férfiak képtelenek Ma-
 gyarország államiságának megvé-
 désére.

A hadsereg egységének esz-
 méje ma a független magyar had-
 sereg elvét vallott Tisza regime-
 alatt erősebben áll mint valaha,
 támaszt nyer a militarizmusban,
 mely előtt Magyarország államisága
 elvont fogalom, Magyarország alkot-
 mánya idegen intézmény.

Az általános védkötelezettség
 behozatala minden államban köze-
 lebb hozta a polgárt a katonához,
 a katonát a polgárhoz. A mi vi-
 szonyaink mellett még ez is hatás-
 talannak bizonyult a katonák és pol-
 gári elemek egybeforrásására. —
 Tanúsága ennek a kolozsvári ese-

mény, ez esemény alapjául szol-
 gáló ama hírlapi közlemény, mely-
 szerint magyar ezrednél szolgáló egy
 éves önkénytesek állítólag magyar
 kutyáknak nevezettek, és tanúsága
 mindenk felett ez esemény után a
 közös hadsereg tisztikarának a pol-
 gári körök kerülésében tanusított és
 még a honvéd tisztikar által is után-
 zott magatartása!

A kolozsvári eseményről felhá-
 borodással író lapok ellen azért szó-
 lalt fel annak idején Tisza Kálmán,
 mert a katonák és polgári elem kö-
 zötti gyűlölködés szítását látta benne,
 ez szolgál a folyamatba tett sajtó-
 pörök indokál is, azonban alaptalanul,
 mert Magyarország minden
 polgára testvéri szeretettel függ a
 véderő kötelékében álló hazafiain.
 Magyarországon nem a hadsereg
 tagjai, hanem a militarizmus iránt
 hiányzik a rokonszenv és nem a
 magyar sajtó, hanem a soldatesca
 lazítja a polgári és katonai elem
 közötti köteléket. Ennek szelleme
 működött a kolozsvári eseményben
 és működik a kolozsvári hírlap szer-
 kesztőjén elkövetett súlyos testisér-
 tés büntetése felhasználásával a sajtó-
 pörök támasztásában. Az esetből
 tehát siet hasznát kivenni a milita-
 rizmus, de a magyar kormány, a
 magyar ministerium elnöke, mindez
 eseményt nem tartja „jelentősnek”
 arra, hogy a közös hadsereg magyar
 része a paritás elvének megfelelően
 magyar vezényszó alá helyeztessék,
 zászlóján ott legyen Magyarország
 jelvénye és esküformájában benfog-
 laltassék Magyarország alkotmánya.
 hogy az idegen nyelvvel megszünt-
 tettessék az az idegen szellem és le-
 ronthatassék a katonák és polgári osz-
 taly közötti választfal!

Mindez nem foglalja magában
 azon jogos igényeket, mely Magyar-
 országot megilleti és nem foglalja
 magában azon kívánalmakat, melyek
 a függetlenségi párt a hadsereg kér-
 désében táplál. A függetlenségi párt
 jelszava: önálló, független magyar
 hadsereg. Ezt igényelheti, ezt kell
 igényelnie Magyarországnak, ha
 mint állam élni akar, ezt kívánja
 közigazdasági viszonyunk, mellyel
 épen a közös hadsereg fenntartását
 szokták némelyek indokolni, azon-
 ban alaptalanul, mert ha a hadse-
 reg kérdésében Magyarország füg-
 getlenül járhat el, akkor mindazon
 változtatásokat és reformokat esz-
 közölheti, melyek, mint a honvéd-
 ségnél a hadügyi kiadásokban meg-
 takarításokat eredményezhetnek!

A közös hadsereg magyar részé-
 nek vezényletében a magyar nyelv,
 nemzeti jelvény és esküjébe Ma-
 gyarország alkotmányának behoza-
 tala a 67-es alap követelménye.
 Mindezt csak azért hozzuk fel, hogy
 rámutassunk, miként a szabadelvű
 párt és kormány, kik minden al-
 kalmat elmulasztanak a nemzet jo-
 gai és igényei érvényesítésére, nem
 állanak többé még a 67-es alapon

sem. Nekik ez alap csak békés utja
 a nemzet jogai feladásának, mint a
 szegény töröknek a berlini szerző-
 dés, melynek alapján mindennap el-
 vesznek egy tartományt.

Kovács István.
 A gyarmatáru-kereskedők orszá-
 gos congressusa tegnapelőtt tartott meg.
 Ez ülésen elfogadtattott Deil Jenő követ-
 kező javaslata: „Az országos értekezletbe
 egybegyűlt hazai gyarmatáru kereskedők,
 kijelentvén, hogy az ország súlyos terhe-
 ihez mindenkor erejükhez mérten hozzá-
 járulni készek, fűtétlenül szükségesnek
 látja, hogy a már behozott vagy még be-
 hozandó fogyasztási adók igazságos kive-
 tése és behajtása egy általános országos
 fogyasztási adóvonal felállításával által
 tettekké lehetővé.” Ennek elérése céljából
 24 tagu bizottság alakítottattott.

Női ipar-egyesület.
 Debreczen, márcz. 26.
 Egy életre való terv látott napvilá-
 got a helybeli lapokban. Egy üdvös moz-
 galom előjelét megpendített azon in-
 dítvány, hogy a városunkban sztszörtan,
 célirány nélkül foglalatokodó női mun-
 kások helyzetének javítására való tekin-
 tésből, egy általános, a társada-
 lom minden osztályát felölelő
 női ipar-egyesület szerveztes-
 sék; ez megvalósítottván: a női kész
 munkák megtekintetése céljából, de
 másrészt, hogy a helybeli és vidéki meg-
 rendelőknek székhelyül szolgálhasson, egy
 állandó női ipar-bazár nyit-
 tassék.

Ezen hírlapi közlemény általános ér-
 dekltségét keltett s buzdító szavakban
 adott kifejezést, mindenki, a kivel csak
 szándékolt tervemet közöltem, teljes meg-
 elégedéssel szemlélem az első lépés nem
 várt sikerét, melytől bátorítatva, — a
 tisztviselők egyesületének igazgatóságát
 is fölhivtam, hogy a vasárnap délután a
 város háza nagytanásteremben megtar-
 tando közgyűlésen, habár soron kívül is,
 tegye megbeszélés tárgyává a létesítendő,
 a tisztviselőket is közelről érdeklő
 társesegyesületnek ügyét; s a mennyiben
 tekintélyes egyestületi tagok pártolásával
 találkozott a „női ipar-egyesület”
 ügye, biztosra vehetjük, hogy a közgyű-
 lés helyeslő tudomással fogadja az indít-
 ványt s erkölcsi támogatásra hivatja fel
 az egyesület tagjait is.

Örömmel tapasztalom, miszerint Deb-
 reczen város minden szép és jóra fogé-
 kony közönsége, mely az utóbbi időkben
 oly sok nemzeti intézménynek adott létet,
 nem riad vissza a nehézségektől, melyek-
 kel egy ily társadalmi mozgalom kima-
 radhatlanul összekötte van, mely nemcsak
 erkölcsi részvételben nyilvánul, de a mé-
 lyen tiszt nagyérdemű közönség anyagi
 támogatását is igénybe veendő.

E tudattól vezérelve, csüggedést nem
 ismerve, a jobb érzelműek támogatására
 számítva, — általok lelkesítő haladok a
 megkezdett uton, egy oly életre hivatott
 intézmény megteremtésére, mely nem csu-
 pán egyes osztály érdekének fog hasz-
 nára válni, hanem általában minden réte-
 gét a társadalomnak felfogja ölelni. Biz-
 tat ama tudat, hogy városunk lelkes nő
 közönsége felfogva magasztos hivatását,
 segít megteremteni egy oly központot, a
 hova tartozni fognak mindnyájan s a hon-
 nét perulás nélkül senkiesem fogja magát
 kivonhatni. E jelszó lesz irva: dolgozni
 nem szegyen!

Bizalommal fordulok ez alkalommal
 is a nagyérdemű közönséghez, az összes
 állami, városi, megyei, pénzügyi tiszt-
 viselőkhöz, egyesületek elnökségéhez, egy-

házi és iskolai eljárásokhoz, kereskedő és
 iparosokhoz, hogy az eszmének fölkar-
 olását minél tágosabb körben előmozdítani
 kegyeskedjenek s a majdan egybehivandó
 nagyértekezleten a célba vett „női ipar-
 egyesületet” megalakítani segítsenek,
 A kezdeményezők nevében:

Bevilaqua Rezső,
 postatiszt.

— A „Debreczeni Ellenőr” mult
 szerdai számunkban „Mit akar a kor-
 mány?” című cikkünkre reflektálván,
 nagyurias non-chalance-al megjegyzi, hogy
 a cikkíró a cikk anyagát szolgált ő sze-
 rint kőzsa hírek — mely az „Egyetértés”
 vasárnapi számában jelent meg — hétfőn
 mindjárt cizafolatát is olvashatta s illető-
 leg megutudhatta volna, hogy abból a hir-
 ből egy szó sem igaz. Továbbá gunyosan
 azt mondja: hanem a derék férfi, ki hi-
 hetőleg csak ugy hébe-hóba szokott újsá-
 got olvasni, vasárnap óta nem lévén lap
 kezében, azt hitte, hogy a világ még most
 is ott áll, a hol ő vasárnap elhagyta.

Igaz ugyan, hogy kormánypárti la-
 pok a szóban levő hírt mindjárt megezá-
 fólták, de másfelől az is igaz, hogy az
 „Egyetértés” ezekkel szemben is tudósi-
 tásának valódiságát fentartotta s mi épen
 ennek folytán írtuk a fentjelzett cikket,
 a mely hogy felesleges nem volt, mutatja
 az „Egyetértés” pénteki számában fog-
 lalt azon határozott jelentést, hogy a hir
 csakugyan alapos volt és kifejezést is
 nyert, bárha utólagosan a sajtóperekől
 mégis elállottak.

Igy állván a dolog, a fentidézett
 gunyos megjegyzésnek nincs semmi ér-
 téke, nincs pedig annyival is inkább, mert
 ebből kitétnék, hogy cikkíró tudván a
 dolgok állását, nemcsak hébe-hóba olvas
 újságot... Mi ez utóbbit illeti, cikk-
 író talán többféle hírlapot és többet is ol-
 vas, mint a hogy ezt az „Ellenőr” par-
 fumirozott munkatársa képzeli, és ha hogy
 ezt kegyesen megengedi.

Kár volt ennél fogva gunyolódni és
 oly nagyon csipkedni, de hát mostanában
 a túlsó oldalon tetetik ezt, hiszen a légy
 is akkor csip legjobban, mikor vesző fél-
 ben van...

Röviden még annyit: si tacuisses
 philosophus mansisses.
 K. A.

Nyilatkozat.

Alulírottak, mint polgári bormérők,
 s egyszersmind városi polgárok f. hó 24-én
 egy kérvény benyújtása, s illetőleg kihal-
 gatás végett megjelentünk Simonffy Imre
 polgármester urnál. — Már maga azon
 körülmény, hogy csakis — ugyszólván —
 erőltetettünkre fogadott el bennünket, viz-
 szatetszést szült nálunk. — A visszatet-
 szést még jobban fokozta egyrészt ki
 sem hallgatgatásunk, — másrészt pol-
 gármester urnak azon nyilatkozata, hogy
 mi a fentförgő bormérésügyi ügyből párt-
 kérdését csináltunk és Pap Lászlót ca-
 pán azért gyűlöljük, mert szabadelvű. —
 Megbotránkozással hallottuk azon nyilat-
 kozatot is, hogy a „Debreczen”-nek
 köszönhetjük, hogy a pénzügyigazgatóság
 tudomást vett a 16.800 frt. osztalokról.

Ezen magatartással, és nyilatkozat-
 tal szemben, kötelességünknek tartjuk ki-
 nyilatkoztatni, hogy épen nem tartjuk a
 polgári bormérők jogos mozgalmát poli-
 tikai pártoskodásból kifolyónak, — mit
 legjobban beigazol az is, hogy azon egyén,
 kit a bormérő társulat elnökül óhaj, —
 határozottan a szabadelvű pártból
 való, csak hogy ennek jellemvonása a
 becsületesség.
 Mi, ha kihallgatattunk volna, nem
 kértünk volna egyebet, mint az igazságot,
 nem kértünk volna egyebet, mint hogy a

hatóság ne intézkedjék a mi kizárásunkkal saját vagyunk felett. Mi az kértük volna, ha a főkapitány ur, vagy éppen talán a hatóság oly nagyon gyönyörködik Pap Lászlóban, adjon neki más uton a magáéból kenyert, de ne erőszakolja a mi nyakunkra.

Kinyilatkoztatjuk továbbá, hogy mielőtt a „Debreczen”-ben a bormérő társulat ügyeiről csak egy hang is lett volna, már ekkor Pap László bejelentette a 16,800 frt osztalékot díjazás végett.

Ezen nyilatkozatból kitétnék, hogy nem mi csinálunk pártkérdést hanem azok, a kik polgármester urat félrevezetni, s ezzel tekintélyét aláásni szándékoznak.

Debreczen 1881 márcz. 25-ik.

Boros Márton Juhász György,
Szűcs Antal, Lisztes János,
Lakatos József, Mayer Ignác,
Némety János, Váradi Ferencz,
Szentosi István.

Egy kis megjegyzés.

Hogy polgármester ur a „Debreczen”-t nem szereti, s hogy vendégeit — igen gyakran — ennek kisebbitésével mulattatja, azon nem csodálkozunk, mert hát a „Debreczen”, éppen a pártszenvetély által vezetett polgármester urat nem támogathatja, — de hogy a laptalán ráfogásokkal okadoztatjon, csupán a Pap László iránti barátságából, ez engedelmet kérünk másnak sem járná meg. Ha a polgármester ur fáradságot vett volna magának megnézni az iratokat, könnyen meggyőződhetett volna, hogy a „Debreczen” csak akkor szólott a 16,800 frtról, mikor már előbb azt Pap László illető helyre megadótatás végett bejelentette, tehát többé nem volt ok a titkolódzásra.

A „Debreczen” nagyon jól tudta, hogy kit óhajt a bormérő társulat elnökének, s jól esett azt konstatálnia, hogy azoktól a hatalom által elítelt bormérőktől-mennyire távol áll e tekintetben a politikai pártoskodás, de annyival jobban kell csodálkozni magán a polgármester uron, hogy a politikai pártkérdést itt is úgy szólva hajánál fogva rángatja elő, s Pap Lászlót — közmegebotránkozásra — minden áron fen akarja tartani.

Ha a polgármester ur egy kis figyelmet fordítana az ügyre, rögtön észrevenné, mi történik a főkapitány urnál, s megláthatná, hogy a főkapitány ur, mint válik — nem a közügy, — hanem egy ember, és pedig a Pap László szolgálója.

Most a bevádolt főkapitány ur, és Pap László vizsgálatot tartanak a vádlók felett; s a vádlók felrendelést, a vádlottak azt kéri, hogy a kanapén pipázgató Pap László távolítsassék el, azt a választ nyeri a főkapitány urtól, „ha Pap Lászlónak ki kell menni, akkor ő is kimegy.”

Hát rendes állapot ez? Hová vezet az ilyen eljárás? Hiszen magok a főbb hivatalnokok működnek oda, hogy a népben kiöljék a hivatalnokok iránti becsületet, bizalmat.

Hogy Pap László mindent képes elkövetni, hogy mesterkéltan elnyert állását megtarthassa, s hogy a főkapitány ur által ebben egész az undorodásig támogatják, olyan okának kell lenni, mit nem

mernek a nyilvánosság elé hozni, de a polgármester urnak elfoglalt állásánál fogva nem szabad az ilyen titkokat sem támogatni, sem palástolni engedni. Debreczen város polgármesterének nem szabad elnéznie, hogy egy Pap László által, habár a főkapitány ur segítségével is, mikép fosztatnak meg számosan a törvény által is biztosított joguktól.

Nem szabad oda menni engedni a dolgot, hogy a jogalkban megsértettek, mind egyesülve, önmaguk vegyének elégtételt maguknak.

A czár megölése.

A Ruszakow és társai elleni bűnvádpernek tárgyalása e hó 30-dikára lett kitűzve. A perbe fogottaknak kézbesítve lett a vádlévi. 60 tanút, ezek között 11 szakértőt, fognak kihallgatni.

A czár megeddig semmiképen nem árulta el, melyik párt tanácsát fogja követni. Ő most még sokkal zárkózottabb, mint volt trónörökös korában, de lehetetlen, hogy még sokáig maradjon.

A nihilista hajszaára vonatkozólag, melyet minden országban szeretnének keresztülvinni, orosz részről azt állítják, hogy „a nemzetközi szocialista agitáció elnyomására közös eljárás eszközésére” az indítvány Berlinből jött Bismarck ellenében az orosz követ csak a pétervári kabinet hajlandóságát jelenté ki, hogy a javaslatához hozzájárul. — Az orosz követ ellenben kimondá, hogy a kiszolgáltatási szerződést nem tartja időszerte megvalósíthatónak, de azért Oroszország nem fog túrai nihilista irányú gyűléseket. A bécsi kormány képviselője információt kér előbb. A főczár a zürichi és genfi igazgató fészkek szétszórása lenne de már eddig is kitént, hogy oly intézkedések, melyek egész Európára kiterjeszhetők lennének, igen sok és nagy akadályokba ütköznek.

Nagy-czepléd-utcán végig.

TELEKI SÁNDORTÓL.

Vay Danihoz mentem látogatába, megmondani neki, hogy itt vagyok.

A járdán előttem ment egy pár magyar — ember asszonyával, mindkettő színe java a gazda embernek, kiket nehéz munka után a föld táplál, s kiknek sokat kell görnyedni, míg megszerzik a mindennapi, mind ketten az élet késő óráiban jártak, s a dér lehult már fejükre s ott féhért a hajfűrtök között, s várják az élet telét, mely megfagyassza a lélek porhtüvélyét.

Az asszonyon kurta kivarrott bunda volt, az embert fehér sztr takarta, mindketten módoson voltak öltözve, nem látszott rajtuk a szegénység piszka, hátulról igen jól festettek, szemben akartam látni, eléjükbe kerültem s nagyon megnéztem a szép öreg váson cselédet.

Lassan sétáltam előttem.
— Ejnye de szép fehér szakállá van annak az öreg embernek, mondá az asszony.

— Az ám, olyan mint a mesébeli királynak, felelé az ember.

A mesébeli király, nekem

nagyon megtetszett, vissza fordultam s mondám az asszonynak:

— Nagy asszony, ha szereti a szakalomat, isten neki nem bánom, törjön le belőle egy darabot.

Az asszony zavarba jött, de férje kedélyesen mondá:

— Kár volna uram azt bántani, oda talál az egész. Fehér kenyeret könnyű sütni, de hófehér szakalát nehéz ám növeszteni. Tenger idővel jár az.

— Hatvan esztendő mutát az, jó ember.

— Huszig viselje még jó egészséggel válaszóla az asszony.

— Nyolczvan, tán sok lesz asszonynom?

— Elbirja azt az egészség, s a ki nek kevés a gondja, jó annak a gyomra.

— Az uraság is gonddal jár a mai világba.

— Nem látszik a képin.

— De látszik a bugyelárisomon.

— Ritkán kell bele nyulni.

— De sűrűn jár a végrehajtó.

— Hát az urakat is?

— De mennyire.

Csend állt be a szóba, s haladtunk felfele a nagy czepléd-utcán.

Nagyon megtetszettünk egymásnak, s vidáman haladtunk egymás mellett.

— Szép utca ez a nagy czepléd-utca ugy-e?

— Az ám.

— Nem téled kérdeztem anyok.

— Csak nem akarod, hogy mindég ez az ur feleljen, megbántanád a rangját a sok kérdéssel.

— Nem vagyok a fajta, hogy a kérdés bántson, jó szóra megyen a felelet.

— Hova való a tekintetes ur?

— Az erdélyi határra, Szatmárvármegyéből.

— Honnen?

— Nagy-Bánya vidékéről; Kövássól.

— Ez aztán az enyém, jól ismerem azt az országot.

— Honnen?

— Az in s e g e s időkől.

— Miképen?

— Tetszik tudni, mikor az Alföldön a nagy szárazság miatt az aszály elszárazt mindent, s olyan volt a mező mint a tenyered, hogy még az egér sem kapott magának árnyékot, s még a paptója is kiszáradt, s az egész Sárreton nem volt annyi vadruca, mint most a templomba, s a békák ezer száma pusztultak; hát az ember hogyan élhetne meg ott? azt mondták, hogy Erdélyben nincsen olyan nagy veszedelem; jó öt lovam volt, hozzá illő ó vasas szekerem, takarmányom nem volt semmi, már a fedelet ette a jóság, a birka meg a szikes földet nyalta, víz alig volt az embernek, az állat meg folyton szomjazott, elvesztegettem potom árba mindennemem, egy hatodik lovat vettem, befogtam a szekérbe mind a hatot, rápakoltam az egész pereputyot, bezártam a ház ajtaját, elvittem a kulcsot a tiszteletes urhoz, s azt mondtam neki: Tiszteletes uram! Vagy látjuk egymást többé, vagy nem, én a világot a nyakamba veszem, tán megsegít az Isten. A tiszteletes ur azt mondta, hogy jó az Isten; s Erdély felé hajtottam.

— Hát jó volt-e az Isten?

— Megsegített uram.

— Miképen?

— Tán unja is már hallgatni, itt a nagy-czepléd-utcán.

— Nincsen olyan; — tanulságos az nekem, mit kigyelmed mond.

— Kevés telik ám ilyen szegény tanács embertől, mert hát én is csak az iskola mellett jártam.

— Többet tanulok én magától, mint hat német könyvből.

— Áha! majd a tekintetes ur tanul valamit az ilyen félektől, mondá az asszony.

— A nagy asszony is ott volt-e Erdélybe?

— Nem uram, én a másodikja vagyok, akkor az elsője még élt.

— Hol állapotott meg először? Kérdem.

— Kolozsvárig egy furt mentünk a királyhágon túl a nyomáson, még az ut mellett mindenütt lehetett kapadni, meg az a sok drága jó víz, ott ni mindjárt kéztügybe, s a fa mindentűt, csak szedni kellett a gázt, meg gyujtani, aztán olyan fanyáron, hogy nálunk még pénzért sem kapna az ember hasonlót, süttöttük a szalonnát, telt is örökök benne a pujaának, három volt uram, meg egy lány.

— Kolozsvárról hova ment?

— Kendi-Lonára a Teleki grófhöz.

— Mit csinált ott?

— Követ fuvaroztam, meg a házkörről a mi kellett, első óra három forintot adott naponta, meg egész ellátást a családnak.

— Jó ember volt ugy-e?

— Jó, jó, de hát csak úgy titokba szerette az embert.

— Hogyan titokba?

— Nem beszélt az uram, csak azt kérdezte, kell-e valami? soha sem mondtam én olyat, hogy másnap meg ne lett volna.

— Soká volt Lonán?

— Ott lennék én tán még most is, de be állt az aratás, s a szérűn többet nyerhet az ember, aztán könnyebb is a munka, s az állat is jobban él a töreken, mert szem is akad, Lonán forgó gépe volt az udvarnak, nekem meg életre volt szükségem, vetni meg kenyérnek, s ott csépeltek.

— Hova ment onnan?

— Nagy-Som-Kutra.

— Kihéz?

— Egy másik Teleki grófhöz.

— Sokáig volt náluk.

— Egész télkezedtetég.

— Jó emberek voltak-e?

— Mint a kenyér uram.

Nagy-czepléd-utca végire értünk.

— Az isten áldja meg kigyelmedet minden jóval, mentse meg minden rosztól.

— Bár megmentene már egyszer, azok uram in s e g e s esztendők voltak, a mostani nyomoruságosa k, akkor a mit megszerztünk, a miénk volt, s nem vették ki a falatot a szánkából, adóba.

Elgondolkodtam s eszembe jutott VERBESI gróf Andrassy Gyula böles mondata.

„A nemzet minden óhajtása teljesült.”

szempilláin rezegtek, a belső kéjézet és öröm sugára tört meg.

Béla felnyitá szemét s kezét kinyujtva, melyeket Ida gyöngéden megragad, susogja:

— Ida, megérdemeltem ezt? Bocsanat!

És az áldott nő felelet helyett könyekkel szemében zokogás és nevetés közt siet a bölesözhöz, hogy ne hallja e fájdalmas szavakat...

... A szomorúság napjai ellettek feledve és a remény félig kiszáradt fája új virágokat hajt, hogy többé soha el ne hervadjon!...

Egy kis vidéki város alacsony házacsájában már egy év óta élt egy gyárnak főkönyvvezetője Hollósy Béla báró boldogan és megelégedetten nevével K. Idával... az egykori tanácsosnóval.

Egyetlen öröme az élet s gyermekének nyájas mosolya, — az emberek e messze vidéken nem hódolnak az előítéletnek és neje életéről sokkal szebb fogalommal bírnak, mert Idában mindnyájan kivétel nélkül egy derék, becsületes, házias nőt tisztelnek!

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Egy nő életéből.

— Jellemrajz. —

Ifj. Váncza Mihálytól.

(Vége.)

Könnyezve és megtörölvé rogyott Béla egy zsülyeszékbe az íróasztal előtt. Ida karjait nyaka közé kulcsolta és könnyektől fuldokló hangon mondá:

— Te szegény, szegény ember! mit kellett neked szenvedni, mielőtt e lelketlen elhatározás megért kebledben? ...

Hogy mit szenvedtem?! Hiába kísértettem meg mindent gátolni a veszedelmet, ... hiába esdekeltem, könyörögtem barátainak, hogy mentsenek meg hogy siessenek segítségemre váltetve, közös erővel, ... hiába panasztam el, hogy az általános pénzülség jóságaimat lenyomta és hogy néhány hónap, talán néhány hét alatt lehetséges lesz tartozásaimat kifizetni. Egy vállvonás, üres beszéd volt kéresemre a felelet!

— És te nekem, nekem nőnek nem mutatád szenvedésedet... igen tréfálál... mialatt szived a fájdalom terhe alatt majd meghasadt. Óh Béla! hogy állok

én most előtted, kinek nem engedted meg megosztani veled szenvedésedet!

— Miért ferheltem volna én szivedet szenvedéssel? Óh Ida! bárcsak vissza tudnám fizetni szerelmedet, melylyel eddig boldogított!

— Te teheted azt, te képes vagy arra, hogy nekem ajándékozod életedet, drága életedet!

— Koldus vagyok! ...

— De hogy vagy! Hát nem halmoztál el te engem ajándékokkal? nincsenek házam, a mi az én sajátom? ... Kocsik, lovak? ... Vedd mind, mind! Add oda a gazdagságot és csillógot külsőt, megmarad a ... becsület!

— De mit fog mondani a világ, ha —

— Mit törődöm én... mit törődünk mi a világgal — szakítá hirtelen félbe Ida. — A világ sok szenvedést, fájdalmat okozott nekem, követ dobott reám, midőnt te szerelmeddel boldogított. Es mit tettem én e világnak? ... Hogy egykor a művészetem voltam? ... Hogy egykor lábaimnál ezzen térdeltek és bókoltak? ... Megvetettek engem, mert abban a körben, melyhez egykor tartoztam, senki sem keresi az erényes becsületes nőt. Osmány dolgokat beszéltek rólam és én azokat nevetve türtem el, mert tudom, hogy engem nem szeret ez a világ mely még

keservesen hullatott könyveimet is felszedné, ha gyöngyszemek volnának s a vásárra vinné, hogy eladja! Kezdjük újra dologgal és új buzgalommal, akkor legálább szemébe mondhatjuk a hiu világnak: Hollósy báró mindent elvesztett, csak egyet nem a becsületet, mert mi azt a munkában kifizerve találjuk fel.

Ida Béla szívére beszélt, hangja reszketett, mint a tova lebbenő esti fuvalom halk nyögése, mint karja, mint szempillái, midőn férjének kezét szorítá s annak dult vonásain egy megindító tekintettel függé.

Béla a tisztelet egy bizonyos borzadályától volt áthatva... néma csodálkozással szemlélte Idát, a kit eddig sohasem látott oly szépnek, mint éppen most. ... Jobban érezte most, mint bármikor, hogy él a kebelben valami, a mi nem halhat meg, egy titkos erő, a mely az életbe kapaszkodik, ... a szeretetet, a szeretet neje és gyermeke iránt!

Erős láz lepte meg Bélát e titkos éjjelen. Ott ült Ida, e világtól gyűlölt nő a beteg ágyánál és örködött, virasztott mellette... Egyszerre javult állapota — a válság távol volt.

— Hála istennek! — kiált az aggodó nő s a könyccsepekben, melyek

Del

(T. L.)
S z. N é m e t t
adatot: „Mu
Csiky Gergely
A jutal
zöntség zajos
előadás. Fol
Németh (Koz
mökben volta
mindig reked
sának érdeke
hogy „Mukar
került szíre
Péntek
tott: „Gazda
3 felv. Irta
szőr. E vigja
bohózat rend
get vonzott a
sokkal okosa
rá fordított i
es el bíró dar
Az elő
a Szatmári A
czagtató kari
nek kizsákm
fogásával ann
a darabot a
Fenyér
mulattott a
közönség az
Lauerne
komikája eg
lon szereppé
Hunyadi Ma
Havi (J
mellett elégg
Lánczy
met és Beké
nem hagytak
U J J
* Rév
széd megtart
akadémia B
szőr. E vigja
— A választ
alkalmasabb
találtak volna
* Eskü
tárhoz városu
vannak kedve
asszonyt Vad
örök áldás a
* Tele
lemdus tárcz
ban időzik,
lál a szíves
A nemes gró
lapunkat töb
gozataival.
* Szin
Imre siremlé
Ajánljuk a
* Egy
a hadmentes
teket, hogy a
jaul szolgáló
geig pontosa
sák be, mert
ra szigoru b
* Pótv
böjti vásár a
des idejében
sőbb helyről
márt. hó 31
tatni. Kisvár
hazán ápril
* A na
ve az éj egy
* Folt
ápril 2-ára
* Még
és Juli a
morjátéka
dig Dömjen
fogja személ
* Meg
tagtárs urak
3 órákor tar
meghívni. A
képző egyes
* Post
kezdve, Debr
posták H. B
Pályi és Sár
kor mint edd
fognak elind
lező közönsé
másul juttat
* „Se
házasságról
mondhatni —
val senki sin
bálynak neve
helyzetben. A
látszott kíván
asszimiláció
é helyett a

Debreczeni színház.

(T. L.) Csütörtökön, márcz. 24-én Sz. Németh József jutalomjátékául adatot: „Mukányi” vigj. 4 felv. Irta Csiky Gergely.

A jutalmazottat a nagy számú közönség zajos ovációkkal fogadta. Jókévdő előadás. Foltényiné (özv. Vargáné) Sz. Németh (Kozák) és Fenyéri (Zápolya) elemőkben voltak. Szathmári (Mukányi) még mindig rekedt, a mi sokat levon alakításának érdekességéből. Megemlítjük még, hogy „Mukányi” ez alkalommal 9-dikszere került színre nagy közönség előtt.

Pénteken, márczius 25-ikén adott: „Gazdag házasságok” vigjáték (?) 3 felv. Irta Drenyfus Ábrahám. Itt először. E vigjátéknak keresztelt mitem érő bohózat rendkívül kevés számú közönséget vonzott a színházba, s a társulat is sokkal okosabban cselekszik vala, ha a rá fordított idő alatt valamely belbecs-csel bíró darabot tanul be.

Az előadásnak egyedüli érdekességét a Szathmári Árpád (Ribaudet) folyton kazagató karikatúrája képezte, ki szerepének kizsákmányolása mellett eredeti fel-fogásával annyira a mennyire megmentette a darabot a bukástól.

Fenyéri (La Violette) sokkal jobban mulatott a Szathmári alakításán mint a közönség az övé.

Lauerné (Saint Herminia) a társulat komikája egy meglehetősen terjedelmű szalonnával szerepelt nyomorítatott meg. Talán Hunyadi Margit és Törökne betegok (??!) Havi (Paradeus) sikerült maszkja mellett eléggé ügyesen mozgott.

Lánczy Ika, Dömjén Róza, Sz. Németh és Bekéné lényegesebb kívánni valót nem hagytak fenn.

UJDONSÁGOK.

* Révész Imre feletti emlékszed megtartására, a magyar tudományos akadémia Ballagi Mór akadém. rendes tagot kérte föl ki a felszólítást elfogadta. — A választás szerencsés; méltóbb s erre alkalmasabb s aratottabb egyént aligha találtak volna.

* Esküvő. Mult szerdán vezette ol-tárhoz városunk polgárának Bánky Istvánnak kedves leányát M a r i s k a kis-asszonyt Vad Sándor, Karczagról. Kisérje örök áldás az ifjú pár frigyét.

* Telesi Sándor gróftól, a szel-lemdus tárczairótól, — ki most városunkban időzik, — egy érdekes csevegést tal-lal a szives olvasó lapunk mai számában. A nemes grófnak ígérte, hogy lapunkat több ízben fogja fölkeresni dol-gozataival.

* Színházunkban ma este Révész Imre síremléke javára tartatik előadás. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

* Egy kis adót! Figyelmeztetjük a hadmentességi díj fizetésére kötelezet-keket, hogy az 1881-ik évi kivétel alap-jával szolgáló vallomás izeiket e hó vé-geig pontosan kitöltve okvetlenül nyujt-sák be, mert a kik ezt elmulasztják, azok- ra szigorú büntetés vár.

* Pótvásár. A nagy-kállói országos bőjti vásár a roz idő miatt a maga ren-des idejében megtartható nem lévén, fel-sőbb helyről nyert engedély mellett f. é. márt. hó 31-ik napján újbol fog megtar-tatni. Kisvárdán márt. 28-án és Nyiregy-házán ápril 4-én szintén pótvásár lesz.

* A naptár szerint tegnaptól kezd-ve az éj egyenlő hosszú lett a nappal.

* Foltényi jutalomjátéka végleg ápril 2-ára határozatott.

* Még egy. A jövő héten „Romeo és Julia”, Shakespeare nagyszerű szo-morjátéka is színre fog kerülni, még pe-dig Dömjén Róza javára, ki „Julia”-t fogja személyesíteni.

* Meghívó. Van szerencsénk a t. tagtárs urakat ismételve a holnap délután 3 óraker tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívni. A debreczeni keresk. ifjak ön-képző egyesületének választmánya.

* Postaügy. Folyó éj április 1-től kezdve, Debreczenből a küldöncz kocsi-posták H. Bösörmény, B. Ujváros. H. Pályi és Sárosba már nem déli 12 óra-ker mint eddig, hanem délután 5 óraker fognak elindítani. Ezen változást a leve-lező közönség érdekében kívánom tudom-sául juttatni. Mayer postahiv. főnök.

* „Se hus, se hal.” — A polgári házasságról beszél most mindenki s — mondhatni — Pauler ur törvényjavaslatá-val senki sincs megelégedve. Fél-rendez-bálynak nevezik, mely éppen nem javít a helyzetben. A polgári házasság főleg azért látszott kívánatosnak, hogy a társadalmi asszimiláció hathatós eszköze lesz, s ime-e helyett a törvényjavaslat egy új fajt

akar produkálni. A polgári házasságkötést csak zsidók és keresztények közt engedni meg, s ezzel kihijja nemcsak a komoly kritikát, de a vicezet is. A zsidó többé nemcsak az istennek, de a magyar kormányának is kiválasztott népe, szól az egyik, míg a másik már is megjósolja, hogy az új módifrigyeknek a neve „ghetto-házasság” lesz. A mulattok felett, a kik ezekből a ghetto-házasságokból fognak származni, — már előre élceskednek az Istóczyak. Denique az a vége, hogy az ilyen törvényjavaslat, mely tömjent gyújt az istennek, de gondoskodik olyan erős ventilációról, hogy az őrdög se érezze rosszul magát, — ha nem rosszabb, hát nem is jobb a semminél.

* A májusi előléptetésekre vonatkozólag a közös hadügyminiszterium már elrendelte az adatok betérjesztését. Az előléptetés, hir szerint, ez uttal is aligha felel meg a várakozásnak, s főleg a gyalogságnál lesz csekély mértékű.

* Jó tanács. A párisi „Figaro” adja a tűzoltóknak s körülbelül így hangzik: első sorban a gyermekek mentendők meg, mert övek a jövő; aztán a nők, mert övek a jelen; majd az agastyánok, a a kiké a tapasztalás; aztán a butorok és végül — ha egyáltalán még lehetséges — oldalakonok és a napak.

* Garabonciás diák című régi kedvelt népszimtmű fog hetfőn színre kerülni a Bérczy Odón javára. — E mű rég nem volt szinpadunkon előadva, s maga a jutalmazott kedvelt egyénisége biztosítja a közönség részére az élvezetes estét.

* Fontos itéletet hozott a bpesti váltó és kereskedelmi törvényszék, mely-szerint álnév alatt beperelt uszoraváltók figyelembe nem vétetnek.

* Dus aratása van a — gyepmester-nek. Egy veszett ebnek tegnapelőtt történt garazdalkodása folytán nagyon tartani lehet attól, hogy több veszettségi eset fog a kutyák közt bekövetkezni, — ennél-fogva a rendőrség a gyepmester embereit egész napi czirkálásra utasította, s csak a tegnapi napon 55 eb fogdosztatott össze.

* Szerelmi bájital. Egy házasa-landó fiatal ember a napokban általoga-tott egy házhoz, hol ő és társai fiatal le-ányokkal dal s egyéb mulatságok közt töltötték az estét. Egy ily alkalommal megszomjazva, kérésére a házi gazda se-rény leánya nyujt neki enyhítő italt, mit az jóhiszeműleg meg is ivott. Rövid idő multán kábultságról, majd nagymérvű fej-fájás és bélszagatásról panaszkodott, míg végre örülteként felugrott, s orditozva ro-hant ide és oda. A gyorsan alkalmazott orvosi segély kideríté, hogy ezen állapo-t a vízben beadott „nadrágulya” idézte elő, melyet a hőszűkbe szerelmes fiatal 15 éves leány azon hiszembe adott be neki, hogy a büvös itallal annyira meg-igézi, hogy az hozzá örökké és tántorit-hatlanul hű leendő.

* Vájlunk el! A legfőbb itélőszék-nél a jövőhétre 13 váloper előadásaát je-lentették be; — a 13 esetben 7 férfi in-dította a váloperet neje ellen, a többit pe-dig a nők indították férjeik ellen.

* Sirfelirat. Kötégyámban egy idei fejfán következő eredeti sirirat ol-vasható:

Hé! Bujdosó József. Hé! Védél éltém Tizenhét. Estendőket de azért. Bátor ütődél vordél. Ne szánd Fáradságotat Keresd fel a síromat It az háttak mezején Egy új sírba nyugszom én Erdei Zsuzsanna ki Vár míg téged hoznak ki Eszernyőcsasznyóczvanegy Február hó huszonegy Ben.

* Keresztelés. Az osztrák császár a muszka czár elhunytá alkalmából el-rendelte, hogy a 11. sz. dzsidás ezred „ö r ö k i d ö k r e” Sándor czár nevét viselje.

* Gyöngy hir. A debreczeni m. kir. pénzügyigazgatóság közhírre teszi, hogy következő adóköteles személyek és vállalatok úgy mint: kereskedők, szató-csok, deligyümlős árusok, kik nyers és finomított gyarmat és répaczukor, valamint czukorka és csokoládé gyártmányok és candirozott gyümlős, nyers, pörkölt, vagy örölt kávé és kávépótolmányoknak bármilyen mennyiségben való elárusításával fog-lalkoznak; fogyasztási eyleteket, vagy tár-sulatok, melyek tagjait a fentebbi czik-kekkel ellátják; czukrászok, kávéosok és kávémérők, vendéglősök, korcsmárosok, italmérők, pezsgőborgyárosok, győgsze-részek és mindazon iparosok, kik czuk-rot, kávé, vagy csokoládé elárusításra szánt élevezeti czikket előállítására hasz-nálnak, illetőleg ezekkel együtt áruba bo-

csájtanak, vagy sürt 25 literen alóli meny-nységben zárt, vagy nyílt edényekben elárusítanak, illetőleg kimernek; czukor, czukorka és csokoládé valamint a cardirozó és kávépótolmány gyárosok, kik czukrot 50, czukorkát, csokoládét és cardirozott gyümlősöt 8, kávépótolmá-nyokat pedig 12 kilogramon alóli meny-nységekben; serfőzdei válokozók kik sert 25 literen alóli mennyiségben elár-usítanak illetőleg kimernek, az 1880-ik évi január hó 1-től Deczember végeig elárusított, illetőleg kimért fentebbi czik-keknek mennyiségét, azon adóköteles sze-mélyek és válolatok ellenben, melyek tüz-letüket csak e folyó évben nyitották meg, a fennállásuk ideje alatt elárusított és kimért, és ehez képest a folyó évben előre láthatólag kimerendő, illetőleg elárusi-tandó czikknek mennyiségét legkésőbbben folyó évi mártius hó 31-dik napjáig a vá-rosi tanács adóügyi osztályánál bejelen-tendő, a hol is a bejelentésre haszná-landó nyomtatvány úrlapok daraboként 1 krajczár lefizetés mellett megszerze-hetők.

* A „Hon” szerkesztősege megjárta. Egy vidéki lapban két munkatárs közt polemia folyt bizonyos ügyben. A pole-miát egy harmadik munkatárs megokal-ván, — „római régiség” képeiben itette a békétlenkedőket a kibéktülésre. Az a vi-deki lap közölte ezt a „római régiséget.” S a „Hon”, mint „rendkívüli becses s nagyfontosságú leletet” vette át belőle. A dolgot mibenlente kisülvén, a t. szerkesz-tőség, persze restelli most a felsülést.

* Nem mindenkit ér olyan sze-rencse; aminőben egy dömődi szegény zsidó részesült. Egy londoni rokonától egy milliót örökölt. Azt mondják, azóta igen sok — ügyvéd látogatója volt, kik az örökség átvételénél segédkezni akarnak.

* Halál elgzólas által. Tegnapi — mint értesültünk — a Józsan egy Berecz nevű ember egy 8 éves iskolás gyerme-keket oly szerencsétlenül gázolt el, hogy a gyermek nyomban szörnyet halt. Az ilyen gyászos incidens alkalmából szükséges, hogy a mi nyargalozni szerető berkoo-sainkat a hatóság minél ebrebb figye-lmébe ajánljuk, nehogy az ilyen gyászos esetek nálunk is előforduljanak.

* A titokteljes doboz. Haymerle báró külügyminiszterhez a napokban egy doboz érkezett a következő sorok kísé-re-tében: „Vájlék önnek javára; több is áll rendelkezésére.” Az ismeretlen oldal-ról érkezett küldeményt az ovatos minisz-ter a közös hadügyminiszterium technikai bizottsághoz küldte át, mert azon gyanút táplálta hogy a doboz robbanó anyagok-kal van tele. A technikai bizottság tagjai vizsgálat alá vették a gyanus jöszágot, mely oly módon volt leköltözve, mint a II. Sándor czárhoz állítólag érkezett s robbanó anyagokkal felt doboz. A titokteljes küldeményt nagy óvatossággal felnyitották s találtak is benne puskaport, de oly cse-kély mennyiségben, hogy veszély még felrobbanás esetén sem igen érte volna a nemes bárót, ha t. i. lett volna benne hajlandóság sajátkezűleg felnyitni a do-boz. A kedélyes bécsi pseudo-nihilista, ki a küldeményt Haymerle bárónak szánta, bizonyára csak a külügyminiszteri idege-keket akarta próbára tenni gyerekes csin-jával. Más baj ez időszerint az osztrák fővárosban nem történt.

* Helyiség már — van. A nagy-váradi kereskedelmi csarnok pár nap előtt tartott választmányi ülésében azon hatá-rozatot hozta, hogy a Nagyváradon felál-lítandó kereskedelmi és iparkamara ré-szére szükséges helyiséget díjtalanul en-gedi át.

* A nizzai színház égése. Niz-zában borzasztó katasztrópha történt. Az olasz operaházban az előadás kezdetén a légszesz felrobbant s a színház lángba borult. A robbanás után pillanatnyi időre a színház teljesen sötét lón s a halálra ijedt közönség vad zavarban tolongott a kijárat felé. Néhány perc alatt a tűz mindenfelől kitört. Kétségbeesett tusa folyt a kijáratoknál. Az emberek egymáson ke-resztül, egymást buzva, taszigálva, leti-porva törtek át; mindenfelé hangzott az égők és sebesültek segélyordítása s a me-mekülők böszült képelelet felülmuló lár-mája. A színeszek közvetlen a lángok közé jutottak. Cottoin énekes meghalt, Strakoseh impressario megsebesült, Donadio Bianca, kit a mi közönségünk is ismer, csak nagy nehezen menekült meg a lán-gok közül jelmezruhájában. A karból két nő megégett, valamint Cattani baritonista is. A színház belső részéből reggelig hat-vaan halottat vonszoltak ki s szállítottak a temető kápolnájába. Több család elpuszt-ult, eddig tudósításaink egy öt, egy há-rom és egy hat személyből álló családot

emlitenek, melyek megfuladtak. A tűz kitérésekor Villafrankából az ottani ki-kötőben állomásozó hajók tengerész kato-nái fecskeendőkkel s egyéb oltszerszá-mokkal a tűz helyszínére siettek, s leg-nagyobb bátorsággal és áldozatkészséggel oltották. Végre este 10 óraker sikerült a tűzet eloltani.

* Mozgalom a szoknya ellen. A mult hétfőn este 6 óraker Berlinben egy kut-utcazi helyiségben mintegy 25 asz-szony és leány gyűlt össze azon szándék-kal, hogy a szoknya eltörlése végett „ru-ha-ligát” alakítsanak. — A gyűlés elnöke, egy természetes asszonyosság, megnyitó beszé-dében hangsúlyozta, hogy arról van szó, hogy minden egészségtelen és terhes ru-hadarabot, melyet a gyöngéd nem eddig viselt, elvessenek, s azok helyébe „egy lábak, mint a karok számára a ruházat nak dualisztikus alakját” léptessék. Más szavakkal az új mozgalom pártívei hasonlítani akarnak a férfiakhoz, s mit sem akarnak többé tudni a hosszú uszály s egyéb dívatos rongyokról; nadrág kell nekik, mert csak ezt ismerik el a ruházat emberhez méltó alakjának. — Csak egyetlen szónok bizonyos P.-né asz-szony mert felszólalni az elkarhozott női ruha mellett, kijelentvén, hogy az uszályos ruha nagyobb bájít ad a nőnek, mint a pantalló. Szava elhangzott az el-lenzés viharában, s a szoknyaellenes in-dítvány nagy többséggel elfogadtatott.

* Rejtélyes eset. Annak idejében említettük, hogy egy Berkov nevű orosz színészno egy pozsonyi első rangu szál-lodában méreg által véget vetett életé-nek. El is temették a dolgot rendje sze-rint a helybeli evangélikus temetőben. Most megkísült hogy Morvaországi zsidó-né volt s férje halála feletti elkeseredé-sében vetett volna életének. S ennek kö-vetkeztében bátyja szorgalmazására átvit-tetett az izrael temetőbe. Hogy miért adta ki magát oroszóné, s miért takar-ta el kiletét nem tudni.

FELHÍVÁS ELŐFIZETÉSRE.

Figyelmeztetjük és kérjük tisz-telt előfizetőinket, kiknek előfizeté-sük e hó végével lejár, hogy újabb megrendeléseiket a mel-lőbb me-gte-nni méltóztassanak.

Lapunk ára:

Egy óra 1 frt — kr.
Két óra 1 frt 80 kr.
Három óra 2 frt 50 kr.

Előfizetést a hó bármely nap-jától elfogadunk.

Az előfizetési pénzek és postai utalványok lapunk kiadóhivatalába, főpiac, Vecsey-ház küldendők.

„Debreczen” kiadóhivatala.

x Fontos a gyomorbetegekre. T. Schaumann Gyula gyógyszerész urnak Stockerauban. Az ön kitudó „gyomorszó” által, több évi gyomorbetegségemből meg gyógyulva, nem halaszthatom azon gyógy-szert mindazoknak, kik gyomorbetegség-gel küzdenek, mint a legjobbnak és leg-könnyebb bevenni való szert, legmelegeb-ben ajánlani. Kitudó tisztelettel maradtam, Óri-szt-Péter 1880. augusztus 21-én. Pe-tetschmidt János. Kapható a készítő gyógy-szerésznél Stockerauban, ugy minden rendű gyógyszerészeknél Magyar-osztrák ország-ban, 1 doboz ára 75 kr. legkevesebb két doboz küldetik utánvétellel. (10.)

— Dr. Fáy Márk orvos, sebész-tudor, szülész rendel. d. e. 8—9-ig, d. u. 2—4-ig. Különösen foglalkozik syphilis, bőrbetegségek és gégetükrészettel. Lakása n.-hatvan-utca 1576. sz. a.

Szabó József, felelős szerkesztő s kiadótlajdonos.

Hirdetmény.

Vagyonbukott Welkowitz Cecília debreczeni kereskedőné oszdtőmegéhez leltározott bolu áruknak végkiárulása után leendő értékesítése a osdóválasztmány ál-tal elhatározatván: a osdó alatti kiárulás folyó mártius hó 28-án a főpiac-on takarékpénztár épületében levő üzlethe-lyiségben megkezdetni s a következő na-pokon tetemes árszállítással folytatni fog; mely körülmenyre a renni szándé-kozók figyelmét tisztelettel felhívom. Debreczen, 1881. márt. 26-án.

— Hát jó volt-e az Isten?
— Megsegített uram.
— Miképen?
— Tan unja is már hallgatni, itt a nagy-czegléd-utczán.
— Nincsen olyan; — tanulságos az nekem, mit kigyelmed mond.
— Kevés telik ám ilyen szegény ta-nyás embertől, mert hát én is csak az is-kola mellett jártam.
— Többet tanulok én magától, mint hat német könyvből.
— Áha! majd a tekintetes ur tanul valamit az ilyen félektől, mondá az asz-szony.
— A nagy asszony is ott volt-e Er-delybe?
— Nem uram, én a másodíkja vagyok, akkor az elsője még élt.
— Hol állapodott meg először? Kér-dém.
— Kolozsvár egy furt mentünk a királyhágon túl a nyomáson, még az ut-mellett mindenütt lehetett kapadni, meg az a sok drága jó víz, ott ni mindjárt kéztügybe, s a fa mindentől, csak szedni kellett a gázt, meg gyujtani, aztán olyan fanyáron, hogy nálunk még pénzért sem kapna az ember hasonlót, süttöttük a sza-lonnát, telt is örömök benne a pujáknak, három volt uram, meg egy lány.
— Kolozsvárról hova ment?
— Kendi-Lonára a Telesi grófhöz.
— Mit csinált ott?
— Követ fuvaroztam, meg a házkö-rül a mi kellett, első hóra három forintot adott naponta, meg egész ellátást a fami-liának.
— Jó ember volt ugy-e?
— Jó, jó, de hát csak egy titokba szerette az embert.
— Hogyan titokba?
— Nem beszélt az uram, csak azt kérdezte, kell-e valami? soha sem mon-dtam én olyat, hogy másnap meg ne lett volna.
— Soká volt Lonán?
— Ott lennék én tán még most is, de be állt az aratás, s a szértn többet nyer-het az ember, aztán könnyebb is a munka, s az állat is jobban él a töreken, mert szem is akad, Lonán forgó gépe volt az udvarnak, nekem meg életre volt szüksé-gem, vetni meg kenyérnek, s ott csépeltek.
— Hova ment onnan?
— Nagy-Som-Kutra.
— Kihez?
— Egy másik Telesi grófhöz.
— Sokáig volt náluk.
— Egész télkezedtetéj.
— Jó emberek voltak-e?
— Mint a kenyér uram.
Nagy-czegléd-utca végire értünk.
— Az isten áldja meg kigyelmeidet min-den jóval, mentse meg minden rosztól.
— Bár megmentene már egyszer, azok uram in séges esztendők voltak, a mostaniak nyomorúságosa k, akkor a mit megszerezettünk, a miénk volt, s nem vették ki a falatot a szánkából, adóba.
Elgondolkodtam s eszembe jutott VE-REBESI gróf Andrassy Gyula bölcs mon-data.
„A nemzet minden óhajta-sa teljesült.”

szempillán rezegtek, a belső kéjézet és öröm sugára tört meg.
Béla felnyitá szeméit s kezét kinyujtva, melyeket Ida gyöngéden megragad, su-sogja:
— Ida, megérdemeltem ezt? Bo-csanát!
És az áldott nő felelet helyett kö-nyekkel szemében zokogás és nevetés közt siet a bölcsőhöz, hogy ne hallja e fájdalmas szavakat . . .
A szomorúság napjai ellettek feledve és a remény félig kiszáradt fája új virágokat hajt, hogy többé soha el ne hervadjon! . . .
* * *
Egy kis vidéki város alacsony há-zacsakjában már egy év óta élt egy gyár-nak főkönyvezetője Hollásy Béla báró boldogan és megelégedetten nejevel K. Idával . . . az egykori tanácsosnővel.
Egyetlen öröme az élet s gyermeke-nek nyajas mosolya, — az emberek e messze vidéken nem hódolnak az előité-letnek és neje életéről sokkal szebb fo-galommal bírnak, mert Idában mindnyá-ján kivétel nélkül egy derék, becsületes, házas nőt tisztelnek!

KÁVÉK

a legnagyobb választékban,
finom jó zamatnak, úgy nyersen, pörgölve mint darálva.

CZUKOR.

igen jó minőségűek, — mindennemű fűszer és csemege áruk.

Liszt,

szepességi főzelékek, bányai lekvár, boszniai szilva, kittedő jó ízű Ementhali, groi és Strachinó sajtok, tátrai juh-turó, angolna, tiszta ízű dísznó-zsír. hering.

Bor-eczet,

THEA és RUM, milly-gyertya, londoni RIZS-KEMÉNYÍTŐ, salon petroleum, finom sárga és kék szokerkenőcs.

LEGMAGASABB FOKU SZAPPANFŐZŐ SZÓDA,
ugy nagyban, mint kicsinyben.

a legjutányosabb árak és pontos kiszolgálás mellett kaphatók:

PRIEGL és THILL

A MAGYAR MENYECSKÉHEZ CZIMZETT

fűszer anyag, csemege és festék áru üzletökben,

Debreczenben,

nagy-hatvan-utca elején, Bignó-féle házban, 1093 dik szám alatt.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek,
csomagolások nem számítanak föl.

Legujabb találmány!!!

szabadalmazott

száraz utoni másoló tinta

Grünwald L. Samu

művegytani terménygyárából, Budapest,
kertészutca 27.

Ezen tinta a legérdekesebb találmány a művegytani téren, mivel ez azonnal vagy 24 órával az írás után anélkül használható, hogy a másoló papírt nedvesíteni kellene és kittedő másolatot ad.

A papir nedvesítése szükséges-telen.

Eredeti és másolat nem szívárog össze.

Olajlap, szivacs, ecset szükséges-telen.

Számtalan példány egyszerre másolható.

Gyors eljárás.

Háromszor másolható.

A toll nem rozadásodik.

Ezek olyan előnyök, melyek az irodákban ezen tintát nélkülözhetlenné teszik.

Kapható minden nagyobb író-szerkereskedésben.

Egyszersmind ajánlom gyártmányaimat, u. m. közönséges író-tinták, fénymaz, kékitő stb. (138)

Nem a hirdetések olvasása által

íthető meg a beteg biztosan, vajon a hirtelen feldicsért számtalan gyógyszer közül ez vagy amaz-e a neki való, vagy hogy pénzét nem hiába adja-e ki. Ezért egy beteg se sajnálja a fáradságot és hozassa meg magának a „Betegbarát” című könyvecskét Gorische Károly es. kir. egyetemi könyvtárustól Bécsben (István-tér, 6.) mert e könyvecskében tekintélyek által ajánlott és legjobbaknak bizonyult gyógyszerek szakemberrel és kimerítően vannak ismertetve úgy, hogy minden beteg egész nyugalommal bírálhat s a legjobbat választhatja magának. A könyvecske ingyen és bérmentve küldetik meg, a megrendelőnek tehát nem okoz több költséget, mint 2 krajczárt a levelezési lapért, mely megyar is lehet. 95.

333 szám.

ÁRJEGYZÉK.

az „ISTVÁN” gőzmalom

készítményeinek

készpénz fizetés mellett.

Árak ausztriai értékben

költségmentesen

KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN
ingyen zsákkal.

A. Asztali dara nagyszemű	100 kiló	24.80
„ szinte 30 kilós zacskóval		25.40
B. szinte apró szemű		24.80
„ szinte 30 kilós zacskóval		25.40
C. Dara középszerű		23.40
„ szinte 30 kilós zacskóval		24.—
O. Királyliszt		23.80
1. Lángliszt		23.20
2. Montliszt		22.40
3. Zsemlyeliszt különös		21.60
4. „		21.—
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű		20.80
6. szinte 2-od		19.20
7. Közép kenyérliszt 1-ső		18.—
8. „		16.60
8 ¹ / ₂ „ Barna „ 2-od		15.80
8 ³ / ₄ „ „ 2-od		14.60
9. Lábliszt		12.60
10 ¹ / ₂ Veres liszt		6.60
11. Finom korpa zsákkal		4.80
11. „ „ zsák nélkül		4.20
12. Durva korpa zsákkal		4.20
12. „ „ zsák nélkül		3.60
K. L. Kétszeres liszt simán őrlve		—
R. I. Rozsliszt 1-ső rendű		—
R. II. szinte 2-od		—
R. III. szinte 3-od		—
R. IV. Rozskorpa „ zsákkal		—
„ „ „ „ „ zsák nélkül		—
A. K. Árpakása 00		—
„ szinte 0		—
Simán őrlött buzaliszt zsákkal		13.30
Ugyanaz „ „ nélkül		12.80
„ szinte 3		—
„ Árpakása 5		—
A. Arpa liszt 6		—

Debreczen, 1881. márcz. 25.

A. B. C. 0—9 sz. 25 és 85 kilo.	
10 ¹ / ₂ 11. 12. 50	45
R. I.—III. számig	85
A. K. 00—5 számig	50
Arpaliszt	75

LEGUJABB

temetkezési intézet

Debreczenben a főpiacon és varga-utcán,

ércz- és fakoporsó főraktár.

Jutányosabb mint bármelyik intézet.

Engedre a több oldalról tett felszólítás és bizalmas megkereséseknek, tudva azt, hogy a helybeli ipart a n. é. közönség méltányolni fogja, — ré szint, hogy az asztalos iparunknak tágabb kört nyissunk, részint pedig hogy a n. é. közönségnek a mennyire lehetséges előnyt nyujtsunk, — e végből rég fennálló

„debr. építkezési asztalos-egylet”

célgünk alatt részint saját gyártmányu fakoporsó, részint pedig Beschorner A. M. világhírű ércz koporsóiból bizományi főraktárt rendeztünk be és nyi ottunk meg

Debreczenben a főpiacon a városházzal szemben és vargautcán 2247 számu saját gyártelepünkön.

Gyártmányunk és bizományi raktárunk a művelés, kiállítás, de főleg jó és olcsóságnál fogva bárkivel is nemcsak versenyképes, de sőt mondhatjuk olcsóbb és előnyösebb.

Bármelyik intézetünkben megrendelhető minden a gyászszertartáshoz szükséges kellékek.

Légmentes ércz- bányony és fakoporsók, gyász öltözékek, felszerelvények, hallottas kocvik.

Kórház, egyletek, szegénysorsuk előnyben részesítettnek.

Részletes árjegyzékeink az üzletben bárki által megtekinthetők.

Teljes tisztelettel

a debreczeni építkezési asztalos-egylet.

Alsótest sérvszervenvedőknek.

G. Sturzenegger, Herisauban (Schweiz) sérvkenőcsét a legjobban ajánlja. Ezen kenőcs nem tartalmaz semmi féle káros anyagot s gyógyít még egész régi sérvsérüléseket, ugyazint anyagbetegségeket is. Edényekben kapható, használatának leírása mellet 3 fl. 20 kr. úgy G. Sturzeneggernél, valamint az utób megjelölt raktárok által. Számos bizonyítványok, tartalmukban a következőkhez hasonlóak, bárki által nálunk beláthatók.

4) Már körülbelül 30 éve, hogy sérvbetegségben szenvedek, s gyakran nagy fájdalmat okozott. Erre én Sturzenegger G. úrtól hozattam két edényke sérvkenőcsét, s miután ezt használtam, tökéletesen kigyógyulva éreztem magamat. Alpen Poroszországban. Graeven, rendőrszolga.

Kapható Budapestpen Pataky Károly gyógyszerárában, Nagyhatvan-utca 23.

Hirdetés.

A néhai Percz Józsefné tulajdonát tevő 53. sz. alatti czepléd-utcai ház, földdel, a 5291. sz. a. malmos telek földdel, bődlogfalvai 6 és 1/2 nyilas szőlő, 2 pajtával, téglaláskerti 3 nyilas luczernás föld, az acaádi utfélen levő 7 boglyás kaszálló és a szentimrei hegyen jó karban levő hegyi szőlő, pajta, istálló, szűretelő-szin és szilvással ellátva, — szabadkézből eladatik, A vétel felől értekezhetni czepléd-utczán, 53-ik szám alai örökösökkel.

(155.)

Haszonbérbe adási

illetve eladási hirdetés.

Biharmegyében királyi-i községben Margitához félórányira fekvő és a „nagyváradai l. sz. egyházmegyeyei alapítványok tulajdonát képező 4 0 holdas nemesi birtok, melyből mintegy 250 hold szántóföld és 150 hold kaszálló, azonnal haszonbérbe adandó, esetleg eladandó levén, az eladási esetleg bérbeadási feltételek alulírt uradalmi felügyelőnél meg tudhatók Nagy-Váradon.

Eleméri Aurél.

(134.)

Kapható Debreczenben: Dr. Rothschnek V. gyógyszerész urnál s csaknem minden nagyobb városi gyógyszerárában.

Bécsi divatterem.

Kleinné asszony

divatterme.

BÉCS, II. SCHÖLLERHOF.

Izlésteljes kiállítása mindennemű öltözékeknek, különösen menyasszonyi ruháknak.

Párisi divat.

(157.)

Becsületes,

igyekező házalóknak,

kik kis városokat és vidékeket látogatnak, jövedelmes

mellék-kereset

biztosítottat pénz ves z élyeztetése nélkül, (oly cikkek elárúsítása által, melyek bárhol könnyen eladhatók.) E tárgyban levelek irandók: I. K. 555.

G. L. Daube & Co.

Frankfurt a. M.

(154.)